

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lajin tappamista

Hakija

Hanka-Taimen Oy

Asia

Lupahakemus korppien ampumiseksi kalanviljelylaitoksen alueelta vakavan kalatalousvahingon estämiseksi Rautalammilla, Pohjois-Savossa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa ampua 40 korppia (*Corvus corax*) 1.12.–15.3. viiden talven aikana Rautalammilla sijaitsevan Tyyrinvirran kalanviljelylaitoksen alueelta. Korpit ovat lisääntyneet ja kesyyntyneet laitoksen alueella viimeisen 15 vuoden aika huomattavasti. Talvella 2017–2018 korppeja laskettiin alueella noin 80–100 yksilöä. Vaikka laitokselta on ammuttu viiden vuoden aikana korppeja, niin kanta ei ole vähentynyt vaan ehkä lisääntynyt. Leudot talvet auttavat esim. nuorten lintujen selviytymistä talvesta. Varisten määrä on tällä hetkellä talviaikaan pienempi: hakijan mukaan 100 korppia kohden parvessa on noin 10–15 varista. Kaatopaikkojen sulkeminen ja linnuille kelpaavan materiaalin kompostoiminen on siirtänyt linnut ruokailemaan maaseudulle niille sopiviin kohteisiin.

Korpit ovat oppineet kalastamaan laitoksella altaissa olevia kaloja jäältä. Altaisiin tuleva vesi tekee avantoja jäähän ja näiden avantojen reunalta korpit, varikset ja harakat kalastavat. Kalat ovat lähinnä pieniä kirjolohia ja siikoja (alle 100 g). Kalat tulevat helposti kiertämään avantojen pinnassa, josta linnut pyydystävät niitä. Tyypillisesti yksi lintu pyydystää kaloja ja heittää niitä taakseen odottavalle parvelle syötäväksi. Lintujen aiheuttama taloudellinen vahinko on hakijan mukaan useita tuhansia – kymmeniä tuhansia euroja vuodessa. Linnut myös ulostavat altaisiin, joka hakijan mukaan lisää erilaisten tautien riskiä talviaikaan. Kevään tullen linnut poistuvat kalanviljelylaitokselta pesimäalueilleen.

Laitoksella on n. 160 allasta, joissa on verkot kesällä lokkeja varten. Talveksi verkot on otettava jäähän tarttumisen vuoksi pois. Talvella 2017–2018 kokeiltiin muutamiin altaisiin torjuntaa jättämällä niihin verkot paikoilleen. Keväällä verkot olivat repeytyneet veden laskiessa ja verkot olivat lumessa ja jäässä kiinni. Jäät tarttuvat verkkoihin, jolloin ne repeävät altaiden reunoilla olevista kiinnityksistä rikki. Verkkokustannukset ovat n. 200–1200 € allasta kohden, joten niiden pitäminen talvella ei ole taloudellisesti mahdollista. Korppien pakoetäisyys on myös hyvin lyhyt, kun niiden pyynti on ollut kiellettyä. Laitosalueella liikkuminen ei niitä juuri häiritse, vaan ne lentävät jopa aivan ihmisten vierestä. Muutaman linnun ampumisen jälkeen niistä tulee arempia, ja ne pakenevat heti havaitessaan liikettä.

Kalanviljelylaitoksilla ei ole jatkuvasti työntekijöitä, esimerkiksi sunnuntaisin paikalla ei ole ketään. Työt tehdään suurelta osin sisätiloissa, eikä altailla senkään vuoksi liikuta jatkuvasti. Kannan kurissa pitämiseksi ja lintujen arkuuden säilyttämiseksi ei ole laitosalueella muuta keinoa talviaikaan kuin ampuminen. Aiempi lupa 40 korppia/vuosi on riittävä. Linnut oppivat nopeasti välttelemään ihmistä, mikä on ampumisen tarkoituskin. Lintukantaan tällä määrällä ei näytä olevan vaikutusta.

Hakijalle on myönnetty aiempi lupa korppien ampumiselle (VARELY/3398/2018). Aiemman luvan hakemuksessa on eritelty aiemmin kokeiltuja karkotuskeinoja. Laitoksen historiassa on kokeiltu useita karkotusmenetelmiä lokeille ja kalasääskille. 70–80-luvulla oli käytössä kaasutykki, jolla sai aikaan vain vihaisia naapureita – linnut tottuivat laitteeseen nopeasti. 90-luvulla kokeiltiin korkeisiin ultraääniin perustuvaa laitteistoa, jonka piti toimia linnuilla ja jyrsijöillä. Laitteen vaikutus kohdistui lähinnä työntekijöihin, jotka lähialueella työskennellessään saivat päänsärkyä ja lähialueen koirat ulvoivat, kun laite lähetti korkeaa ääntä. Linnut eivät siitä välittäneet. 2000-luvulla kokeiltiin, ilman vaikutusta, kaasulla täytettäviä erilaisia linnun kuvia narun varassa korkealla allasalueen yläpuolella. Laitosalueella on koitettu keväällä käyttää lokkien karkotukseen pysäköitynä olevaa autoa eri kohdissa. Sen vaikutus riitti muutamaksi päiväksi. Kalasääsken kalastusta on pyritty häiritsemään vesitykillä, joka rikkoo vedenpintaa, mutta se ei häirinnyt sääksiä.

Korppiparven ruokailu laitoksella on melko uusi ongelma. Edellisen luvan ehtojen mukaisesti ammuttuja korppeja jätettiin pelokkeeksi muille, mutta korpit eivät reagoineet niihin mitenkään vaan käyskentelivät aivan niiden vieressä. Kuolleet linnut myös peittyivät nopeasti lumeen. Alueella ei ole ammuttu muita varislintuja, koska niiden määrä on pieni eikä niiden koeta aiheuttavan vakavaa vahinkoa.

Määräykset, joita hakemus koskee

Korppi on muualla kuin poronhoitoalueella luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu lintulaji. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitetun eläinlajin tahallinen tappaminen ja vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista kyseisessä pykälässä mainituilla perusteilla. Kielloista voidaan poiketa, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai saavuttamiselle ja jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. viljelmille, kotieläimille, metsille, kalataloudelle tai vesistöille koituvan vakavan vahingon estämiseksi.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan korppien tappamiseen ampumalla alla luetelluin ehdoin.

1. Lupa on voimassa ajalla 1.12.–15.3. päättyen 15.3.2025.
2. Tällä luvalla saa ampua enintään 7 korppia 15.3.2024 mennessä sekä 10 korppia ajalla 1.12.2024-15.3.2025, eli yhteensä enintään 17 korppia luvan voimassaoloaikana.
3. Ampumisen karkotevaikutuksen tehostamiseksi karkotusta on tehtävä myös paukkupatruunoilla.
4. Lintuinfluenssatilanteen salliessa ammuttuja lintuja tulee asettaa pelotteeksi 1–5 kpl siten, että ne on sijoitettu linnuille näkyvästi ja siten, että ne eivät peity lumeen esim. tolpan tai vastaavan rakenteen päälle. Hakijan tulee seurata Ruokaviraston viestintää lintuinfluenssatilanteesta ja tarvittaessa luopua lintujen esille jättämisestä. Pelotekäytön jälkeen linnut tulee hävittää asianmukaisesti.
5. Ampumisessa on noudatettava metsästyslakia ja siinä annettuja säännöksiä.
6. Ampumisen pelotevaikutus tulee jakaa mahdollisimman pitkälle ajanjaksolle.
7. Ampumisen ohella tulee pitää yllä ennaltaehkäisevien keinojen sekä muiden karkotuskeinojen käyttöä ja kehittämistä.
8. Mikäli ammutut linnut ovat rengastettuja, on löytöpaikka- ja aikatiedot toimitettava Luonnontieteellisen keskusmuseon rengastustoimistoon (Rengastustoimisto, PL 17,

00014 Helsingin yliopisto, sähköposti: rengastus@luomus.fi; tai rengaslöytölomake <https://loydos.luomus.fi/forms/rengasloyto>).

9. Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
10. Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyä lupa on esitettävä.
11. Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
12. Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä alueellisen ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
13. Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain 30.4. mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen diaarinumerolla VARELY/6036/2023 varustettuna. Raportista tulee ilmetä ammuttujen lintujen määrä, toimenpiteiden ajankohta, arvio toimenpiteiden vaikutuksesta sekä ampumisen lisäksi muista käytetyistä karkotuskeinoista.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 § ehdot ja siten on mahdollista poiketa luonnonsuojelulain määräyksistä kalataloudelle koituvan vakavan vahingon estämiseksi. Korppiparvet aiheuttavat merkittävää taloudellista vahinkoa kalanviljelylaitoksella syömällä kaloja avannoista ja jään reunoilta. Altailla on kokeiltu tuloksetta erilaisia ääneen ja kuviin perustuvia karkottimia, mutta linnut ovat tottuneet niihin nopeasti, kun niistä ei aiheudu todellista uhkaa. Altaille pääsy on pyritty estämään verkoilla, mutta talvikaudella verkkojen pito ei ole taloudellisesti mahdollista, sillä ne jäätyvät ja repeilevät.

Hakija on raportoinut aiemman luvan käytöstä lupaehtojen mukaisesti ja korppien ampuminen on todettu tehokkaaksi keinoksi vahinkojen estämisessä. Korppien pakoetäisyys on kasvanut toiminnan seurauksena talven edetessä niin, että ne ovat paenneet jo vähäisestä ihmisen liikkumisesta laitosalueella. Myönnettävässä luvassa ammuttavien korppien määrää on rajattu 10 yksilöön talvea kohti. Hakemuksen mukaan muutaman linnun ampumisella korpeista tulee arempia. Kun lintuja ammutaan myös kuoliaaksi, paukkupanosten ja varoituslaukausten sekä näkyvästi pelotteeksi jätettyjen ammuttujen lintujen karkoteteho paranee, kun korpit oppivat yhdistämään ja tunnistamaan laukauksen äänen kuolettavaan vaikutukseen. Ampumisen tarkoituksena ei ole alueen korppikannan vähentäminen vaan karkotevaikutuksen tehostaminen.

Ampumisen ohella hakijat ovat velvoitettuja pitämään yllä ennaltaehkäisevien keinojen sekä karkotuskeinojen käyttöä ja kehittämistä. Esimerkiksi erilaiset passiiviset karkotteet, kuten Scarey man -pelotin ja BirdAlert-äänilaitteet, jotka tuottavat lajispesifisesti varoitusääniä, voivat auttaa lintujen karkottamisessa ja niiden aiheuttamien vahinkojen vähentämisessä.

Luvan mukaisesta toiminnasta ei ole haittaa korppien suotuisan suojelun tasolle paikallisesti tai kansallisesti, sillä ammuttava määrä on pieni ja korpin kanta on elinvoimainen. Lupa-aika on rajoitettu kahdeksi vuodeksi, jotta luvan mukaisten toimenpiteiden vaikuttavuus ja tarvittavat keinot vahinkojen vähentämiseksi voidaan arvioida ja päivittää mahdollisimman pian.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (1357/2022) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2023

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Korpit aiheuttavat kalanviljelylaitokselle vakavaa vahinkoa, johon on tarpeellista puuttua viipymättä. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Kaisa Merimaa ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Rautalampi rautalammin.kunta@rautalampi.fi

Pohjois-Savon ELY-keskus kirjaamo.pohjois-savo@ely-keskus.fi

Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri pohjois-savo@sll.fi

Tapiola Pohjois-Savo-Kainuu ry info@tapiolary.com

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry / Lintuyhdistys Kuikka

hallitus@lintuyhdistyskuikka.net

Itä-Suomen poliisilaitos kirjaamo.ita-suomi@poliisi.fi

Suoritemaksu 150 €

Tämä asiakirja VARELY/6036/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/6036/2023 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 02.01.2024 15:04

Esittelijä Merimaa Kaisa 02.01.2024 15:02

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Itä-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Itä-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Itä-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70100 Kuopio

Puhelin: 029 56 42502

Telefax: 029 56 42501

Sähköposti: ita-suomi_hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuiimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.